

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ
DE DEZBATERI
ORATORIE
ȘI RETORICĂ

ARBITRUL

Standarde de jurizare

Arbitrii nu sunt singura componentă necesară desfășurării unei dezbateri, însă aceștia aduc o contribuție importantă la nivel pedagogic. Interacționând cu arbitri, studenții devin motivați să participe la evenimente de acest fel, în vederea dobândirii experienței în dezbateri și a dezvoltării aptitudinilor oratorice. Așadar, un arbitru trebuie să conștientizeze faptul că rolul său nu este doar de a desemna un câștigător, ci și de a se asigura că întreaga experiență este una educativă pentru toți studenții. Astfel, arbitrii trebuie să fie permanent la curent cu maniera de jurizare a diferitelor evenimente și să rămână tot timpul bine informați vis a vis de conduita pe care trebuie să o adopte.

I. Conduita fundamentală de jurizare

În timpul unui discurs sau al unei dezbateri, arbitrii sunt observatori nepărtinitori, așadar este esențial ca aceștia să fie profesioniști și demni. În același timp, ei ar trebui să încurajeze o atmosferă plăcută înainte, în timpul și după rundă. În general, arbitrii ar trebui să respecte următoarele principii:

A. Un arbitru trebuie fie punctual.

Arbitrul trebuie să ajungă la timp la runda pe care urmează să o juri. Acesta trebuie să fie conștient dacă este cuprins sau nu în schema de arbitraj și trebuie să cunoască programul și regulile unei competiții. Arbitrul trebuie să cunoască locația competiției, pentru a evita întârzierile. De asemenea, acesta trebuie să se informeze dacă buletinul său de vot va fi adus la rundă de către organizatori sau trebuie să și-l procure el/ea însuși/însăși. În toate cazurile, arbitrii trebuie să fie accesibili între runde, în cazul în care e nevoie de aceștia pentru jurizarea altor evenimente.

B. Un arbitru nu poate juri runde unde există un conflict de interese.

Arbitrii nu trebuie să juri atunci când un posibil conflict de interese ar putea implica o atitudine părtinitoare. În acest sens, un arbitru nu va juri o echipă sau un student de la facultatea (în cazul unei competiții locale) sau din localitatea (în cazul unei competiții naționale) pe care o reprezintă. De asemenea, acesta nu va juri o echipă sau un student cu care a făcut pregătire în prealabil. Mai mult, în interacțiunea cu studenții, un arbitru ar trebui să fie atent la aparențe. Chiar dacă trebuie să fie disponibil și amabil, favorizarea în orice fel a unui student trebuie evitată. Acest lucru poate duce la formarea unei idei greșite sau în anumite cazuri la descurajarea altor studenți. În final, în majoritatea cazurilor (mai ales înainte de rundele eliminatorii), un arbitru nu ar trebui să arbitreze același student sau aceeași echipă de mai multe ori și ar trebui să se consulte cu directorul de turneu în cazul în care sunt planificați să o facă.

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ
DE DEZBATERI
ORATORIE
ȘI RETORICĂ

C. Un arbitru trebuie să asigure o atmosferă respectuoasă în timpul evenimentului pe care îl jurizează.

Toți participanții au dreptul la un mediu de sprijin și respect în care să fie auziți. În acest sens, arbitrii trebuie să anunțe membrii audienței să păstreze liniștea și să se abțină de la un comportament nepotrivit precum răspunsul la telefoanele mobile, vorbitul sau distragerea atenției participanților. Dacă este necesar, poate mostra orice membru al audienței ce devine un factor disturbator (înaintea sau în timpul evenimentului).

D. Un arbitru trebuie să păstreze o atitudine respectuoasă.

Este esențial ca un arbitru să mențină o atmosferă de respect și maturitate în timpul unei runde. Arbitrii trebuie să demonstreze că sunt pe deplin atenți la discursurile studenților, atât prin ascultarea activă, cât și prin luarea notițelor. De asemenea, în timpul unei runde, arbitrii trebuie să adopte o atitudine deschisă, încurajatoare, pentru a insufla o stare de confort studenților. Ei nu trebuie nicidecum să pară amenințători, ostili. Un arbitru nu ar trebui să-și compromită integritatea prin afișarea unor „semnale” - fie acestea pozitive sau negative – care l-ar implica automat în rundă.

E. Un arbitru ia notițe în mod activ în timpul evenimentului pe care îl jurizează.

Luarea de notițe sau „flowing-ul” în timpul unei runde nu este doar un mod excelent de a dovedi vorbitorilor că arbitrul este atent, ci și o componentă necesară pentru luarea unei decizii cinstite ce poate ajuta la completarea buletinului de vot. Dacă un arbitru nu ar lua notițe în timpul unei dezbateri, ar fi foarte dificil pentru acesta să țină pasul cu toate argumentele pe măsură ce acestea sunt prezentate. De asemenea, atunci când punctajele și rangurile sunt stabilite la sfârșitul unei runde, notarea unor detalii referitoare la prestația vorbitorului pot ajuta arbitrul să facă diferențe nuanțate între participanți. Totodată, un flow complet este foarte util pentru a acorda un feedback coerent și constructiv.

F. Un arbitru trebuie să asigure cronometrarea adecvată a unei runde.

Pentru a garanta un eveniment corect pentru toți participanții, arbitrul trebuie să asigure cronometrarea potrivită a runde. Acest lucru nu înseamnă că acesta trebuie neapărat să țină personal timpul; această sarcină poate fi delegată către un spectator (în mod ideal o persoană neasociată cu nici un participant). În general, arbitrul sau cel ce “ține timpul” (în engleză „timekeeper”) indică timpul rămas într-o etapă a dezbaterii ridicând numărul corespunzător de degete (trei degete indicând trei minute rămase, șamd.). Atunci când mai rămân doar 30 de secunde, ceasornicul va indica acest lucru închizându-și mână pe jumătate. Când timpul s-a epuizat, ceasornicul ridică pumnul sau formează un T cu palmele, pentru a atenționa că “time is out”. Nu este necesar ca semnalele să fie afișate permanent, însă acestea trebuie păstrate până când vorbitorul le observă.

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ
DE DEZBATERI
ORATORIE
ȘI RETORICĂ

Vorbitorul nu trebuie să se oprească în mijlocul unei propoziții atunci când semnalul este etalat. Totuși, nu îl poate ignora în totalitate. Dacă acesta continuă în mod excesiv (într-o dezbatere acest lucru înseamnă începerea unei idei noi; într-un discurs, acest lucru înseamnă amânarea încheierii frazei), un arbitru ar trebui să ignore ce s-a spus după semnalul de epuizare a timpului și (eventual) să penalizeze vorbitorul.

În cazul în care evenimentul a fost prevăzut cu timp de gândire, arbitrul trebuie să se asigure ca acest timp să fie cronometrat și anunțat, fie de către *time keeper*, fie de el însuși.

G. Un arbitru ar trebui să prezinte o scurtă filozofie de arbitraj, de care să țină cont în luarea deciziilor (dacă regulile competiției permit acest lucru).

II. Luarea deciziilor, completarea buletinelor de vot și comentariile.

Procesul prin care un arbitru ajunge la o decizie trebuie să fie nepărtinitor, rațional și cinstit. Mai mult, arbitrul este obligat să explice clar decizia sa într-un mod ce avantajează toți participanții. Arbitrii trebuie să respecte cu strictețe criteriile asociate formatului pe care îl arbitrează. În toate competițiile, mai puțin cele ce folosesc regulile Campionatului Mondial de Dezbateri Universitare, arbitrii trebuie să ajungă la o decizie în mod independent, fără o discuție preliminară cu un complet de arbitri sau cu participanții.

A. Un arbitru trebuie să tindă spre o decizie cinstită și nepărtinitoare. Procesul decizional al unui arbitru este dublu:

1. Trebuie să evalueze runda după regulile specifice evenimentului. Anumite evenimente – în general discursurile publice – au prevăzute penalizări pentru anumite încălcări ale regulilor, iar acestea trebuie puse în balanță (buletinele de vot pot include liste de referință pentru aceste penalizări).

2. Trebuie să aibă o judecată critică în evaluarea runde în termenii săi proprii. În luarea unei decizii, un arbitru trebuie să facă un efort pentru a nu privilegia propriile gusturi, cunoștințe aprofundate sau impresii personale despre participanți, provenite din runde anterioare.

B. Un arbitru trebuie să completeze un buletin de vot ce justifică decizia și oferă participanților o critică clară și constructivă.

Pe parcursul scrierii buletinelor de vot, arbitrii au posibilitatea să explice raționamentele din spatele deciziilor și să ofere critici constructive, utile studenților pentru a se perfecționa. În consecință, arbitrii trebuie să fie meticuloși în completarea buletinelor de vot. Nu este suficientă simpla indicare a „câștigătorului”. După o dezbatere, de exemplu, un arbitru ar trebui să se concentreze asupra ce consideră ca fiind ariile centrale de discuție, indicând atât cum și de ce cazul câștigător a fost cel mai convingător, cât și neajunsurile echipei învinse. De asemenea, arbitrii trebuie să explice fiecărui participant motivul pentru care a fost punctat în felul respectiv, subliniind moduri în care studentul nu a reușit să producă impactul dorit. Arbitrii trebuie să alăture

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ
DE DEZBATERI
ORATORIE
ȘI RETORICĂ

criticii și un feedback constructiv – chiar în completarea unui buletin necâștigător, și ar trebui să evite un ton de superioritate. În final, un arbitru trebuie să aprecieze curajul dovedit de toți participanții de a se exprima în fața unui public, implicându-se în discutarea unor subiecte complicate și controversate.

Buletinul de vot este o resursă valoroasă pentru studenți, antrenori și echipe întregi; dacă studenții nu conștientizează motivul pentru care au câștigat sau au pierdut o rundă, aceștia nu au posibilitatea să învețe din propria experiență. Aspectele redată într-un buletin de vot dau șansa participanților să înțeleagă cum își pot îmbunătăți performanța (de exemplu, vorbitorul nu s-a auzit, a fost prea agresiv sau prea puțin expresiv, s-a axat prea mult asupra unor scheme argumentative mai puțin convingătoare etc).

Buletinele de vot ar trebui să fie accesibile și scrise clar, deoarece anumiți participanți s-ar putea să le citească cu ore sau chiar zile după ce au fost scrise. Arbitrii trebuie să se asigure că scrisul lor este lizibil și pentru că buletinele sunt adesea fotocopyate de mai multe ori și se pot deteriora. Nu în ultimul rând, arbitrii trebuie să returneze buletinele de vot la sala de tabulare în cât mai scurt timp după terminarea dezbaterii.

C. Un arbitru trebuie să critice constructiv după rundă (în cazul în care evenimentul permite acest lucru).

După anunțarea deciziei, arbitrii ar trebui să profite de ocazie pentru a discuta cu participanții (daca organizatorii competiției permit acest tip de interacțiune). Aceste discuții pot fi extrem de utile pentru studenți, în măsura în care oferă arbitrilor ocazia de a explica probleme complicate pe larg. Totodată, cu această ocazie, arbitrul poate explicita anumite aspecte importante (și demne de îmbunătățit/exploatat) din performanța debaterilor înainte ca aceștia să avanseze în competiție.

E important de menționat faptul că aprecierile verbale trebuie să amplifice buletinele de vot – și nicidecum să le înlocuiască. Deoarece comentariile sunt folositoare nu doar participanților, dar și persoanelor care s-au ocupat de pregătirea acestora (care de obicei nu sunt prezente în timpul deciziei), este nevoie de o evidență scrisă pe buletine. În toate circumstanțele, arbitrii ar trebui să afle de la organizatorii competiției dacă dezvăluirea deciziilor este permisă. Dacă runda este “închisă” (adică nu se anunță decizia), arbitrii trebuie doar să ridice probleme importante din dezbateri în discuțiile lor cu participanții, fără a specifica în mod clar rezultatul deliberării acestora.